

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0225/2012

3.7.2012

PRANEŠIMAS

dėl ataskaitų teikimo įpareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką
(2011/2291(INI))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėjas: Carl Haglund

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	9
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	13

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl ataskaitų teikimo įpareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (2011/2291(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ataskaitų teikimo įpareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką (COM(2011) 0418),
 - atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 22 d. Komisijos žaliąją knygą „Bendros žuvininkystės politikos reforma“ (COM(2009) 0163),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 13 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos (COM(2011) 0425),
 - atsižvelgdamas į 2007 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl žvejybos pajėgumo ir pastangų rodiklių pagerinimo pagal bendrąją žuvininkystės politiką (COM(2007) 0039),
 - atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos komunikatą dėl konsultacijų dėl žvejybos galimybių (COM(2011) 0298),
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 12/2011 „Ar ES priemonės padėjo pritaikyti žvejybos laivynų pajėgumą prie esamų žvejybos galimybių?“,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 14 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl tam tikrų leidimų naudoti išteklius apribojimų vykdant bendrą žvejybos politiką persvarstymo (Šetlando ir jūrų plekšnių zonos)¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A7-0225/2012),
- A. kadangi minėtoje Komisijos ataskaitoje dar kartą patvirtinama, kad vykdant dabartinę bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) atsiliekama nuo jos tikslų, susijusių su ES žuvų apsauga ir tausojančiu naudojimu bei esamo žvejybos pajėgumo pritaikymu prie turimų žuvų išteklių;
- B. kadangi daugiau nei 60 proc. žuvų išteklių Europos vandenyse sugaunama viršijant didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį, taip pat kadangi trūksta mokslinių duomenų

¹ OL C 290E, 2006 11 29, p. 113.

apie daugelį rūšių;

- C. kadangi įsitikinta, kad vien tik bendras leidžiamas sužvejoti kiekis (BLSK) ir kvotų sistema nebuvo veiksmingi tausiai valdant kai kurių žuvų išteklius, ir kadangi ilgalaikiai valdymo planai yra labai svarbūs siekiant žuvų išteklius valdyti tausiai;
 - D. kadangi mokslinių duomenų kartais trūksta arba jie yra nepatikimi ir tokių duomenų nustatymo modelių neapibrėžtumo lygis vis dar yra rimta problema, kai siekiama, kad daugelis žuvų išteklių būtų valdomi tausiai;
 - E. kadangi dėl sparčiai didėjančios jūrų paukščių ir ruonių populiacijos kai kuriuose ES regionuose toliau blogėja sumažėjusių žuvų išteklių padėtis;
 - F. kadangi tvarią žuvų išteklių išsaugojimą taip pat paveikė su klimato kaita susijęs pasaulinis atšilimas, taip pat su žmogaus veikla susijusi tarša;
 - G. kadangi pastarąjį dešimtmetį labai daug darbo vietų Europos žuvininkystės pramonėje buvo panaikinta dėl prastos išteklių būklės, padidėjusių gamybos sąnaudų, kainų kritimo, kurį sukėlė pigesni importuoti produktai, ir technologijų pažangos; kadangi tuo pačiu metu ši technologinė pažanga kai kuriais atvejais gerokai padidino laivynų žvejybos pajėgumus;
 - H. kadangi turimi duomenys apie faktinį Europos žvejybos laivyno pajėgumą nėra pakankamai patikimi, nes nebuvo atsižvelgta į technologijų pokyčius, o valstybės narės ne visada pateikia tikslūs duomenis apie laivynų pajėgumus;
 - I. kadangi, kaip numatoma, persvarsčius techninių priemonių sistemas bus parengtas svarbus teisės aktas siekiant nagrinėti ir suskirstyti apsaugos priemones;
1. pažymi, kad Komisija jau įvykdė savo įsipareigojimus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002, kuriuo remiantis Komisija įpareigota iki 2012 m. pabaigos pagal šio reglamento II (Apsauga ir tausojimas) ir III (Žvejybos pajėgumo reguliavimas) skyrių nuostatas Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą apie BŽP veiksmingumą;
 2. pažymi, kad Komisija taip pat įvykdė savo įsipareigojimą pagal tą patį reglamentą iki 2011 m. gruodžio 31 d. pateikti ataskaitą apie 17 straipsnio 2 dalyje išdėstytas žvejybos ribojimo 12 jūrmylių zonos vandenyse nuostatas;

Apsauga ir tausojimas (II skyrius)

3. ragina Komisiją numatyti rengti ilgalaikius visų komercinės ES žvejybos regionų valdymo planus, taikant ypač decentralizuoto valdymo tvarką, kurios visapusiškai laikytųsi visos susijusios suinteresuotosios šalys; pabrėžia, kad regionais suskirstant bendrą žuvininkystės politiką žvejybos regionus galima suskirstyti pagal geografinius žvejybos regionus, kuriuose reikėtų atsižvelgti ir į įvairių Europos jūrų ypatumus, ir į smulkiosios žvejybos padėtį įvairiose zonose, siekiant kuo labiau priartinti valdymo priemones prie skirtingų laivų realios situacijos;
4. ragina Komisiją, siekiant išsaugoti gyvuosius išteklius ir užtikrinti ilgalaikį aplinkos

tvarumą, įvertinti galimybes sukurti uždarytų zonų tinklą, kuriame tam tikrą laikotarpį būtų draudžiama bet kokia žvejybos veikla, siekiant padidinti žuvų produktyvumą ir išsaugoti gyvuosius vandens išteklius ir jūrų ekosistemą;

5. mano, kad įgyvendinant tikslą užtikrinti tvarumą, svarstomose politikos srityse dėmesys turi būti sutelktas į žuvininkystės sektoriaus ateitį ir todėl į tai, kaip palengvinti naujosios žvejų kartos galimybes;
6. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines patariamąsias tarybas ateityje taikyti ekosisteminių metodą, kuris būtų visų ilgalaikių valdymo planų pagrindas, mano, kad šie valdymo planai turėtų būti būsimosios BŽP ašis ir apimtų aiškiai nustatytus tikslus, kuriais nustatomos metinių žvejybos pastangų nustatymo taisyklės, atsižvelgiant į, viena vertus, esamų išteklių dydžio, žvejybos regiono struktūros ir, kita vertus, su tiksliniais ištekliais susijusio tikslo skirtumus, į jūrą išmetamų žuvų kriterijai ir sužvejoto kiekio kontrolė; šiuo atžvilgiu primygtinai ragina Tarybą be išimčių laikytis ilgalaikių valdymo planų tikslų;
7. reiškia nusivylimą dėl dabartinės tarpinstitucinės aklavietės, susidariusios dėl tam tikrų siūlomų daugiamečių planų, kuri daro platesnio masto poveikį visiems kitiems ilgalaikiams valdymo planams;
8. pabrėžia būtinybę išlaikyti ekologinės, ekonominės ir socialinės padėties pusiausvyrą kiekviename žvejybos regione, pripažįsta, kad, jeigu nebūtų gausių žuvų išteklių, nebūtų ir pelningos žuvininkystės pramonės, ir atkreipia dėmesį į tai, kad labai svarbu, jog žvejybos kontrolės taisyklėms pritartų Europos žvejai, todėl ragina regioninių patariamųjų tarybų atstovus ir kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus aktyviau dalyvauti rengiant valdymo planus; mano, kad ateityje šių subjektų vaidmuo šiame procese turėtų būti daug svarbesnis; prašo atitinkamai regionais suskirstyti sistemą; siūlo, kad regioninės patariamąsios tarybos siųstų Komisijai privalomą nuomonę apie visus pasiūlymo valdymo planus prieš tai, kai pateikiami jų pasiūlymai;
9. pabrėžia tiesioginį išmetimo į jūrą, nepageidaujamos priegaudos ir žvejybos išteklių pereikvojimo ryšį ir būtinybę parengti veiksmingą ES lygmens neišmetimo į jūrą politiką, pagal kurią Europos žuvininkystės kontrolės agentūrai (EFCA) turėtų didesnius įgaliojimus sąžiningos taisyklių ir sankcijų sistemos, t. y. vienodų sąlygų sudarymo principo, veikimui užtikrinti; tvirtina, kad draudimas išmesti į jūrą turėtų būti įgyvendintas laipsniškai pagal atskirus žvejybos būdus, įtrauktas į įvairius valdymo planus ir neturėtų būti siejamas su įvairiais žuvų ištekliais; pabrėžia, kad reikėtų remti pasirinktą atrankinę žvejybos įrangą ir kitus įrenginius, kuriais mažinama arba nutraukiama netikslinių rūšių ar tikslinių rūšių jaunikių priegauda, taip pat kitus tausios žvejybos būdus; pabrėžia, kad nustatant bet kokią valdymo sistemą Europos Sąjungoje būtina atsižvelgti į mišrios žvejybos svarbą Sąjungos vandenyse, o tai reiškia, kad reikės prisitaikyti ir naudoti konkrečius metodus atsižvelgiant į atitinkamas zonas;
10. mano, kad pagal reformuotą BŽP, regioniniu lygmeniu bendradarbiaujančios valstybės narės turėtų būti skatinamos bendradarbiauti su pramonės atstovais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kad nustatytų, kokius novatoriškus metodus reikėtų taikyti siekiant panaikinti žuvų išmetimo į jūrą praktiką atskiriems regionams ir žvejybos rūšims tinkamiausiu būdu;

11. primygtinai ragina Komisiją nedelsiant spręsti pakankamai patikimų duomenų, kurie būtini patikimoms mokslinėms rekomendacijoms teikti, trūkumo klausimą; ragina Komisiją sukurti sistemą, pagal kurią ES žuvininkystės duomenų rinkimo programoje nustatytų duomenų rinkimo ir perdavimo išpareigojimų nesilaikančioms valstybėms narėms būtų taikomos sankcijos; Pabrėžia, kad Komisijos skundai dėl duomenų stokos prieštarauja skurdžiam biudžetui, kuris skiriamas tų duomenų gavimui, todėl primygtinai reikalauja, kad duomenų rinkimui ir atitinkamiems moksliniams tyrimams būtų skiriamas tinkamas finansavimas valstybėse narėse; tuo pat metu primygtinai ragina Komisiją sukurti su valdymo planais ir sprendimais dėl BLSK ir kvotų susijusią sprendimų priėmimo sistemą, kuri būtų taikoma trūkstant duomenų ir būtų paremta atsargumo principu;
12. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai žuvininkystės srityje yra svarbi žuvininkystės valdymo priemonė, kuri būtina nustatant veiksnius, kurie daro įtaką žuvų išteklių vystymuisi, atliekant kiekybinį vertinimą ir kuriant modelius, kuriuos taikant galima numatyti išteklių vystymąsi, taip pat gerinant žvejybos įrankius, laivus ir žvejų darbo bei saugos sąlygas kartu atsižvelgiant į jų žinias ir patirtį; mano, kad būtina investuoti į žmogiškųjų išteklių mokymus, skirti atitinkamus finansinius išteklius bei skatinti įvairių valstybių narių įstaigų bendradarbiavimą;
13. primygtinai ragina Komisiją imtis priemonių siekiant sumažinti žuvų ištekliams ruonių ir tam tikrų jūrų paukščių daromus neigiamus padarinius, visų pirma tuo atveju, kai konkrečiame regione šios rūšys yra invazinės;

Žvejybos pajėgumo reguliavimas (III skyrius)

14. pabrėžia, kad nėra griežtos ir statistika pagrįstos perteklinių pajėgumų apibrėžties; ragina Komisiją nustatyti ES lygmens perteklinių pajėgumų apibrėžtį, priderinamą prie regioninių apibrėžčių, ir atsižvelgti į vietos ypatumus; taip pat ragina Komisiją iš naujo apibrėžti žvejybos pajėgumą taip, kad jis būtų pagrįstas laivo žvejybos pajėgumu ir faktinėmis jo žvejybos pastangomis; be to, pabrėžia poreikį apibrėžti smulkiąją žvejybą, kadangi nėra visuotinai taikomos apibrėžties, ir ją pritaikyti prie naujos BŽP tikslų;
15. ragina Komisiją, remiantis 1999 m. Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) techninių konsultacijų rekomendacijomis, iki 2013 m. pabaigos apskaičiuoti Europos laivynų pajėgumus, siekiant nustatyti, kurie laivynai turi perteklinius pajėgumus, palyginti su turimais ištekliais, ir nustatyti, kiek jų reikia sumažinti ar ką reikia keisti; primygtinai siūlo pajėgumus apskaičiuoti ne tik pagal tonažą ir variklių galią, bet ir pagal naudojamų žvejybos įrankių tipą ir kiekį ir kitus parametrus, turinčius įtakos žvejybos pajėgumams;
16. ragina Komisiją stebėti ir prie valstybių narių priderinti viršutinės laivyno pajėgumo ribas, kad jos atitiktų patikimus duomenis ir būtų atsižvelgta į technologijų pažangą;
17. primygtinai ragina valstybes nares atsižvelgiant į tikslus esamo laivynų pajėgumo, įskaitant variklių ir žvejybos pajėgumą, vertinimus, kai būtina, atlikti privalomus mažinimus, kad būtų pasiekti su tvaria kiekvieno žvejybos regiono pajėgumų riba susiję iš anksto nustatyti tikslai, siekiant spręsti likusio didžiulio perteklinio tam tikrų žvejybos laivynų pajėgumo problemą, už nesugebėjimą pasiekti tikslų taikant sankcijas, t. y. iššaldant iš Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo teikiamas lėšas;

18. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą įdiegti individualių perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistemą, kuriai būtų taikomos griežtos apsaugos priemonės, išskyrus smulkiąją žvejybą, ir prašyti, kad būtų nustatyta speciali tvarka smulkiajai ir pakrantės žvejybai, o ekologiškiems žvejybos laivams – lengvatinė tvarka ir nustatomos teikimo sąlygos, taip pat pagal kurią būtų svarstomas teisių sutelkimo klausimas ir galimybė panaikinti žvejybos koncesijas; mano, kad savanoriškos perleidžiamosios žvejybos koncesijos yra tik vienas iš būdų, kurias valstybės narės gali naudoti siekdamos sumažinti pajėgumų perteklių;
19. pabrėžia, kad perleidžiamųjų žvejybos koncesijų sistema negali būti laikoma vienintele kovos su žvejybos išteklių pereikvojimu ir pertekliniais pajėgumais priemone, kai tai yra įrodyta, bet ji turėtų būti viena iš daugelio valstybių narių turimų papildomų valdymo priemonių, pagal kurią Komisija kartu su dviem teisės aktų leidėjais nustatytų platesnio masto sistemą, kontroliuotą ir stebėtą, kaip ji taikoma nacionaliniu lygmeniu (jeigu toks yra valstybės narės pasirinkimas), ir teisės aktų leidėjams reguliariai teiktų ataskaitas apie šios sistemos poveikį; šiuo požiūriu pabrėžia, kad kaip papildomas priemonės ir toliau reikėtų remti atitinkamos įvairovės techninių priemonių, kuriomis skatinama selektyvi žvejyba, kūrimą, konkrečių zonų uždarymą ar leidimų žvejoti zonose, kurios yra biologiniu ir geografiniu aspektu pažeidžiamos, suteikimą tik tiems regioniniams laivams, kurie naudoja ekologiškus žvejybos įrankius;
20. pabrėžia, kad būsimas Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas turi atsižvelgti į priemonių, skirtų sumažinti perteklinius pajėgumus, kai tai yra įrodyta, ir žvejybos laivynų dydį ir pajėgumus pritaikyti prie žvejybos galimybių ir ilgalaikio tausumo aspekto, socialinį ir ekonominį poveikį, ir todėl turi numatyti tinkamus finansinius asignavimus siekiant sušvelninti šį poveikį; mano, kad įvairios žuvų išteklių valdymo priemonės bus geriau suprantamos, priimamos ir taikomos, kuo aktyvesnis bus dalyvavimas, kuo aiškesni bus tikslai ir teikiama reikšmingesnė ekonominė ir socialinė pagalba suinteresuotiesiems subjektams;
21. pabrėžia, kad būtina nustatyti aiškius terminus ir kuo skubiau daryti pažangą, kur reikia, pritaikant laivyną; pabrėžia, kad pirmenybę reikia teikti toms sistemoms, pagal kurias laivynai patys gali prisitaikyti prie žvejybos realybės, primygtinai ragina Komisiją numatyti priemonių sistemą, pagal kurią valstybėms narėms, kurios atitinkamų įsipareigojimų nevykdo nustatytais terminais, būtų taikomos sankcijos ir tai pat šiam procesui teikiamas atitinkamas finansavimas, taip pat ragina Komisiją toliau plėtoti ekologiškų ir socialinių sąlygų koncepciją, atsižvelgiant į galimybę naudotis žuvų ištekliais ir gauti atlygį, kuriuo būtų atlyginama už tausią žvejybą;
22. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą iki 2022 m. gruodžio 31 d. išlaikyti leidimą taikyti specialius žvejybos apribojimus; pritaria Komisijai, kad pakeitus nuostatas dėl 12 jūrmylių zonos, gali sugriūti bendra pusiausvyra, kuri buvo sukurta nustačius specialią tvarką; kita vertus, primena, kad 12 jūrmylių zonos sistemos tikslai visiškai skiriasi nuo tų, kurių siekiama imantis kitų apribojimų;
23. ragina Komisiją, kad ji santykinio stabilumo principą dar kartą išnagrinėtų pagal kriterijus, kuriais būtų užtikrinamas pirmenybę suteikiantis pakrantės bendruomenių padalijimas ir vienodos galimybės naudotis vandenimis ir žuvų ištekliais;

24. ragina Komisiją nustatyti rezultatais grindžiamą valdymo sistemą, kuria būtų suteikiamos naudojimosi teisės, pagal kurias su tausia žvejyba susijusi prievolė įrodyti būtų priskiriama pramonei;
25. mano, kad šiuo metu 12 jūrmylių zonoje reikėtų išlaikyti specialią smulkiajai žvejybai skirtą naudojimosi tvarką, taip pat reikėtų išlaikyti konkrečius apribojimus, skirtus Azorų, Madeiros ir Kanarų salų uostuose registruotiems laivams vandenyse aplink šiuos salynus, ypač biologiniu ir geografinių požiūriu pažeidžiamose zonose, nustatytose Tarybos reglamente (EB) Nr. 1954/2003¹;
26. pažymi, kad Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto ataskaitoje dėl Šetlando zonos, buvo teigiama, kad panaikinus zoną suintensyvėtų žvejyba jos teritorijoje ir kad atsižvelgdamas į tai ŽMTEK rekomendavo, kad zona turėtų būti išlaikyta toje pačioje vietoje;
27. mano, kad ateityje ribotos žvejybos teritorijos, pvz., Šetlando zona, turėtų būti remiamos mokslinių kriterijų, įrodančių būtinybę įtraukti jas į biologiška ir geografiškai jautrių teritorijų sąrašą, ypač jei siekiama, kad šie apribojimai būtų įtraukti į Bendrosios žuvininkystės politikos reguliavimo sistemą, pasitelkus pamatinį reglamentą;
28. mano, kad reikia pripažinti ir palaikyti biologinės ramybės laikotarpio vaidmenį, nes tai yra svarbi ir veiksminga žvejybos išteklių saugojimo priemonė, kuri taip pat yra esminė tausaus žuvininkystės valdymo priemonė; nustatant biologinės ramybės laikotarpius tam tikrais svarbiais kai kurių žuvų rūšių gyvavimo ciklo etapais, o žvejybos veiklą leidžiant tik praėjus šioms laikotarpiams, suteikiama galimybė ištekliams vystytis;
29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir valstybių narių vyriausybėms.

¹ OL L 289, 2003 11 7, p. 1.

AIŠKINAMOJI DALIS

Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002¹ Komisija įpareigota iki 2012 m. pabaigos Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą apie žuvų išteklių apsaugą ir tausojantį naudojimą (II skyrius) ir valstybių narių veiklą, susijusią su žvejybos pajėgumo reguliavimu (III skyrius). Be to, remiantis 17 straipsnio 2 dalimi, Komisija buvo įpareigota iki 2011 m. gruodžio 31 d. pateikti ataskaitą apie žvejybos ribojimą 12 jūrmylių zonoje.

Komisijos teigimu, valstybių narių pastangų stiprinti apsaugą ir atkurti žuvų išteklius nepakako, be to, nedidelė pažanga daroma mažinant žvejybos laivyno pajėgumą. Žvejybos ribojimo sistema 12 jūrmylių zonos vandenyse veikė gerai, ir norint veiksmingiau siekti tikslų ją, galbūt, būtų galima išplėsti ir taikyti 10–20 mylių zonai.

I. Apsauga ir tausojimas (II skyrius)

Nors plačiai pritariama rengti **daugiamečius ir išteklių atkūrimo planus**, iki šiol į juos buvo įtraukta tik 17 ES vandenyse esančių išteklių, o žvejybos išteklių pereikvojimas sumažintas nepakankamai. Ilgalaikiai valdymo planai turėtų būti rengiami visiems ES žvejybos regionams ir (arba) geografiniams žvejybos regionams, kuriuose reikėtų atsižvelgti į įvairių Europos jūrų ypatumus, o smulkiajai pakrantės žvejybai taikyti atskirą tvarką.

Kadangi sprendimus dėl BLSK ir kvotų Taryba kartu priima kasmet, trumpalaikiai nacionaliniai klausimai užgožia ilgalaikio valdymo aspektą, atkreipiant dėmesį į atsargumo principą. Pagal dabartinę žuvų išteklių valdymo sistemą ištekliai netapo sveikesni, taigi ji trukdo siekti bendro tikslo – rasti tinkamą **ekologinių ir ekonominių aspektų pusiausvyrą**. Žuvininkystės valdymas – tai mokslo šaka, remiama dėl ekonominių, taigi ir politinių, priežasčių. Tačiau, kad ilgalaikiai valdymo planai būtų sėkmingi, Taryba turi laikytis tikslų, visų pirma ilgalaikiuose valdymo planuose teisės aktų leidėjų nustatytų žvejybos kontrolės taisyklių, į kurias įtrauktos geriausios turimos mokslinės rekomendacijos ir kuriomis remiantis taikomas atsargumo principas. Vykdam pertvarkytą bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) reikėtų atsižvelgti į šį trūkumą ir nustatyti taisykles, būtinas **Tarybos sprendimams apriboti**.

Siekiant taikyti visa apimančią metodą būtina aiškiai nustatyti ilgalaikio valdymo plano tikslą ir jį pagrįsti ekosisteminiu metodu, kuriuo remiantis reikia rasti sprendimus mišriai žvejybai valdyti. Šiuose planuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama **žvejybos kontrolės taisyklėms**, kuriose kasmečių žvejybos pastangų nustatymo taisyklės pateikiamos atsižvelgiant į esamų išteklių dydžio, žvejybos regiono struktūros ir su tiksliniais ištekliais susijusio tikslo skirtumus. Tik tuo atveju, jei mūsų žvejai supras žvejybos kontrolės taisykles ir joms pritaras, žvejybos išteklių pereikvojimo problema bus sprendžiama tinkamai. Todėl, siekiant įgyvendinti planus, svarbu įtraukti regionines patariamąsias tarybas ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Be to, būtų galima sukurti ES lygmens priemonę, siekiant ekonominių ar socialinių padarinių patyrusiems žvejams teikti **kompensacijas**, taip pat sukurti ekosistemos apsaugos priemones.

¹ OL L 358, 2002 12 31, p. 59.

Kadangi išmetimas į jūrą ir nepageidaujama priegauda vis dar yra didelis žvejojimo išteklių pereikvojimo veiksnys, ilgalaikio valdymo planuose būtina atsižvelgti į žvejojimo pastangas, siekiant nuosekliai parengti veiksmingą neišmetimo į jūrą politiką. Ši politika turėtų būti pagrįsta atsižvelgiant į žvejojimo regioną, o ne būti siejama su įvairiais žuvų išteklių. Europos žuvininkystės kontrolės agentūrai (EFCA) turėtų būti suteikti didesni įgaliojimai sąžiningos taisyklių ir sankcijų sistemos, taigi ir vienodų sąlygų sudarymo principo, veikimui užtikrinti. Be to, reikėtų remti pasirinktus įrenginius, kuriais mažinama ar nutraukiama netikslinių rūšių priegauda, taip pat reikėtų įprastai naudoti ir kitas technines priemones, kaip antai zonų uždarymas ir tam tikros žvejojimo veiklos nutraukimas.

Komisija nurodo, kad trūksta **patikimų ir turimų duomenų**, kurie būtini patikimoms mokslinėms rekomendacijoms teikti. Europos Parlamentas keletą kartų pabrėžė, kad paprasčiausiai negalima leisti, jog valstybės narės reikiamų duomenų neteiktų. Be politikos, pagal kurią valstybės narės primygtinai raginamos vykdyti su sankcijų taikymu susijusius įsipareigojimus, plėtojimo, finansinėje programoje turi būti numatyta, kad valstybėms narėms suteikiamas būtinas finansavimas aiškiai nustatytoms atitinkamų mokslinių tyrimų sritims¹. Kartu siekiant tausumo, itin svarbu sukurti su valdymo planais ir sprendimais dėl BLSK ir kvotų susijusių sprendimų priėmimo sistemą, kuri būtų taikoma trūkstam duomenų.

II. Žvejojimo pajėgumo reguliavimas (III skyrius)

Audito Rūmai² nustatė, kad galiojančių BŽP nuostatų nepakako, jog būtų išspręsta žvejojimo išteklių pereikvojimo problema. Audito Rūmai atkreipia dėmesį į netobulą derinimo priemonių sistemą, rengimą ir įgyvendinimą. Jie kritikuoja tai, kad trūksta žvejojimo pajėgumo ir žvejojimo išteklių pereikvojimo apibrėžčių, ir daro išvadą, kad nustatytos viršutinės laivyno pajėgumo ribos turėjo mažai poveikio reguliuojant žvejojimo pajėgumą. Be to, valstybės narės neįvykdė įsipareigojimų, visų pirma susijusių su ataskaitų teikimu, tinkamo mažinimo tikslų nustatymu, duomenų rinkimu ir perdavimu bei veiksmingų priemonių įgyvendinimu siekiant sumažinti laivyno pajėgumą.

Todėl iš 2011 m. vertintų išteklių 63 proc. išteklių Atlanto vandenyne, 82 proc. Viduržemio jūroje ir keturi iš šešių išteklių Baltijos jūroje yra pereikvojami³. NVO įspėja, kad pereikvojami net trys iš keturių Europos žuvų išteklių. Komisijos skaičiavimu, kai kuriuose žvejojimo regionuose laivyno pajėgumas yra nuo dviejų iki trijų kartų didesnis⁴. Nors nuo naujausios 2002 m. reformos ES laivynas sumažėjo apie 2–3 proc., ši sumažėjimą neutralizavo technologijų pažanga ir padidėjęs žvejojimo laivyno veiksmingumas⁵. Dabartinėje ataskaitoje Komisija pabrėžia, kad, nors valstybėms narėms ir buvo perduota atsakomybė reguliuoti laivyno dydį, pernelyg didelių perteklinių pajėgumų problema vis dar išlieka, nes paprasčiausiai nebuvo nustatyti privalomo mažinimo tikslai. Dėl to ekonomikos veiksmingumas yra prastas, aplinkai daromas didelis poveikis, sudeginama daug kuro, o

¹ Kaip 2011 m. gegužės 31 d. bendroje deklaracijoje dėl būsimos BŽP finansinės priemonės nurodo Prancūzija, Italija, Airija, Portugalija, Ispanija ir Belgija.

² Europos Audito Rūmai, specialioji ataskaita Nr. 12/2011, „Ar ES priemonės padėjo pritaikyti žvejojimo laivynų pajėgumą prie esamų žvejojimo galimybių?“.

³ COM(2011)298.

⁴ COM(2009)163.

⁵ COM darbinis dokumentas, Svarstymai dėl tolesnės bendros žuvininkystės politikos reformos, 2008 m.

Europos žuvininkystės indėlis tiekiant maistą išlieka mažas.

Todėl mums reikia bendros ES lygmens **perteklinių pajėgumų apibrėžties** ir konkrečios regionų lygmens apibrėžties, atsižvelgiant į įvairius regionų svertinius koeficientus. Vykdamas pertvarkytą BŽP reikia nustatyti **aiškius** laivynų mažinimo ir su sparta susijusius **terminus**, taip pat sankcijų mechanizmą, skirtą valstybėms narėms, kurios nesilaiko taisyklių. Ilgainiui žvejybos laivynas pats turės gebėti save finansuoti, tačiau trumpuoju laikotarpiu žvejams, kurie patiria nustatyto žvejybos išteklių poreikio ir kitų padarinių pasekmes, būtina teikti reikiamą **finansinę paramą**.

Viršutinės laivyno pajėgumo ribos nebedaro didelio poveikio žvejybos laivyno pajėgumą pritaikant prie esamų žvejybos galimybių, nes Europos laivyno pajėgumas GT/kW požiūriu mažėjo jau daugelį metų. Be to, dėl žvejybos technologijų pažangos pagautos žuvies kiekio nebeįmanoma nustatyti remiantis **žvejybos pajėgumo apibrėžtimi** pagal GT ir kW.

Šiuo aspektu reguliuoti laivyno pajėgumą turėtų skatinti siekis gauti atlygį už tausią žvejybą. **Sąlygų koncepcija**, susijusia su atsakingos žvejybos parodymu, reikėtų taikyti žvejybos teisei, galimybei naudotis žuvų ištekliais ir gauti atitinkamą atlygį.

Dėl žuvų išteklių nuosavybės trūkumo žvejai negauna paskatų, kad apsaugotų išteklius. Todėl reikėtų apsvastyti ketinimą įdiegti sistemą, pagal kurią žvejams būtų suteikiama viešųjų gėrybių dalis. Tačiau net jei **individualių perleidžiamųjų žvejybos koncesijų** sistema bus įdiegta kaip galimas būdas valstybėms narėms sumažinti perteklinius pajėgumus ir spręsti žvejybos išteklių poreikio klausimą, ją galima svarstyti tik kaip vieną iš įvairių valdymo priemonių. Prireikus sprendimas, ar šią sistemą taikyti ir kaip ją taikyti, turėtų būti priimtas nacionaliniu lygmeniu. Po to ES aiškiai nustato sistemą, pagal kurią įgyvendinamos apsaugos priemonės siekiant išvengti žvejybos teisių sutelkimo keliose rankose, sudaryti sąlygas panaikinti teises ir numatyti išimtis valstybėms narėms, kurios pajėgumus mažina kitais būdais. Galimybę lengvatinėmis sąlygomis naudotis žvejybos teisėmis reikėtų suteikti ekologiškiems žvejybos laivams. Perleidžiamąsias žvejybos koncesijas būtina griežtai kontroliuoti ir prižiūrėti, taip pat Komisija turi reguliariai teikti Parlamentui ir Tarybai ataskaitas apie šios sistemos poveikį.

III. Žvejybos ribojimas 12 jūrmylių zonos vandenyse (17 straipsnio 2 dalis)

Santykinio stabilumo principas paskatino valstybes nares sutelkti dėmesį į savo nacionalinę dalį, o ne į bendrą ilgalaikę naudą. Todėl šią sąvoką būtina iš naujo nuodugnai išnagrinėti. Jeigu ji nebus pakeista, būtina išlaikyti lengvatinį padalijimą pakrantės bendruomenėms, kuris labai priklauso nuo žuvininkystės rajono, ir suteikti vienodas galimybes naudotis vandenimis ir žuvų ištekliais bei už tai atlyginti premijomis.

Įsitikinta, kad **žvejybos ribojimas pagal 17 straipsnio 2 dalį**, kuriuo žvejybos pastangų paskirstymas yra fiksuotas ir nekinta kasmet kartu su valdymo tikslais ar kvotų paskirstymu, buvo veiksmingas, todėl jį reikėtų išlaikyti.

Reikėtų ir toliau taikyti specialius žvejybos veiklos apribojimus, pagrįstus išankstinio leidimo sistema, pvz., vadinamojoje **Šetlando zonoje**, nes regione rūšys yra biologiškai pažeidžiamos, o sukurta pusiausvyra yra labai svarbi ir ją būtina išlaikyti. Visos prieinamos apsaugos sistemos turėtų būti nustatytos viename teisės akte, taigi jos turėtų būti nagrinėjamos ateityje

persvarstant techninių priemonių sistemą.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	20.6.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 21 -: 2 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Antonello Antinoro, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Carl Haglund, Ian Hudghton, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Struan Stevenson, Jarosław Leszek Wałęsa
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Jean-Paul Besset, Barbara Matera, Jens Nilsson, Mario Pirillo, Nikolaos Salavrakos, Antolín Sánchez Presedo